

СТОРІНКА ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Вельмишановні колеги!

У 17-му числі «Львівського клінічного вісника» продовжуємо реалізовувати наш задум, який передбачає сприяння можливості клініцистів різних фахів обмінятися інформацією, що допоможе інтегрувати їхні зусилля для розв'язання актуальних, часто міждисциплінарного характеру, проблем сучасної медицини.

У рубриці «Оригінальні дослідження» опубліковано працю М. А. Станіславчука та А. А. Аль Саліма, присвячену з'ясуванню особливостей ремоделювання серця у хворих із післяінфарктним кардіосклерозом і цукровим діабетом 2-го типу, зокрема зв'язку з поліморфізмом гена *LEPR Q223R*, у якій доведено, що поліморфізм гена *LEPR Q223R* є предиктором дезадаптивного типу ремоделювання серця у хворих із післяінфарктним кардіосклерозом та цукровим діабетом 2-го типу.

В. І. Денесюк і Н. О. Музика досліджували вміст вазодилаторних чинників у сироватці крові за різних ступенів систоло-діастолічної дисфункції лівого шлуночка у хворих на стабільну стенокардію, ускладнену серцевою недостатністю. Констатовано, що переважав ІІ (помірний) ступінь систолічної дисфункції лівого шлуночка. Завдяки кореляційному аналізу між рівнями

eNOS у сироватці крові та фракцією викиду лівого шлуночка у обстежених хворих виявлено прямий кореляційний зв'язок слабкої сили, тенденцію до зниження вмісту вазодилаторних чинників (зокрема, eNOS, нітритів і нітратів) за наростання важкості систоло-діастолічної дисфункції лівого шлуночка.

Група дослідників, очолювана М. О. Абрагамович, представили працю, присвячену патогенетичному обґрунтуванню та ефективності модифікованого комплексного лікування хворих на цироз печінки з гепатопульмональним синдромом різних ступенів важкості. З'ясовано, що показники кислотно-основної рівноваги (парціальний тиск вуглекислого газу, бікарбонат, стандартний бікарбонат, надлишок основ у крові та в позаклітинній рідині) достовірно ($p < 0,05$) зменшувалися з наростанням важкості ураження легень, а рівні циклічного гуанозинмонофосфату, ендотеліну-1, прозапального туморнекротизувального фактора α , показників ренін-альдостеронової системи (ренін, альдостерон) прямо пропорційно залежали від ступеня важкості гепатопульмонального синдрому. Це дало змогу обґрунтувати доцільність застосування таких груп лікарських засобів: буферні розчини, β -блокатор (карведілол), антагоніст рецепторів до ангіотензину ІІ (вальсартан), інгібітор ангіотензинперетворювального ферменту (еналаприл), інгібітор фосфодіестерази (пентоксифілін), конкурентного антагоніста альдостерону (спіронолактон).

О. Я. Виговська зі співавторами аналізували своєчасність діагностики хронічної лімфоцитарної лейкоїї та спостереження хворих похилого і старечого віку за інформацією консультативної поліклініки ДУ «ІПКТМ НАМН України». З'ясовано, що значна частина осіб, у яких хворобу діагностовано на ранніх стадіях (0 за K. Rai), за час спостереження (2–20 років) компенсовані та лікування не потребують. Препаратом першої лінії лікування слід визнати хлорамбуцил. Короткі курси лікування ним забезпечують часткову ремісію за доброї компенсації та задовільної якості життя від 24 до 132 місяців. Агресивне лікування (схеми бендамустин + ритуксимаб чи флурадабін + циклофосфамід) ефективніше для отримання повної ремісії, але більш токсичне й може бути застосоване за умови збереженої функції нирок та за відсутності супутніх хвороб.

У. О. Абрагамович зі співавторами, здійснивши порівняльну оцінку мінеральної щільності кісткової тканини за результатами ультразвукової денситометрії (УЗДМ), рентгеноденситометрії (РОДМ) та двоенергетичної рентгенівської абсорбціометрії (ДЕРАМ) у хворих на системний червоний вовчак, констатували, що скринінгові інструментальні методи оцінки мінеральної щільності кісткової тканини, а саме – УЗДМ і РОДМ, мають високу чутливість порівняно з «золотим стандартом» діагностики остеопорозу, що дає змогу обґрунтовано вважати за доцільне їх застосування як альтернативу дороговартісній із променевим навантаженням двоенергетичній рентгенівській абсорбціометрії.

А. Л. Демидова зі співавторами подали до друку результати оцінювання ефективності ребаміпіду в комплексному лікуванні хворих на пептичну виразку шлунка і дванадцятипалої кишки, довівши, що додавання ребаміпіду до трикомпонентного антигелікобактерійного лікування на ерадикацію суттєво не вплинуло, але забезпечило ефективніше усунення больового синдрому, позитивний вплив на епітелізацію ерозій і виразок шлунка та дванадцятипалої кишки, меншу частоту виникнення дуоденогастрального рефлюксу після лікування. Водночас зафіксовано зменшення частоти езофагіту і недостатності кардії у хворих лише на 25,0 % та збереження ознак бульбіту більш ніж у 60,0 % пацієнтів.

Т. С. Бутова дослідила вміст дигідротестостерону (ДГТ) в крові жінок у постменопаузному періоді залежно від наявності цукрового діабету (ЦД) 2-го типу та коморбідної артеріальної гіпертензії (АГ). Виявлено, що за наявності АГ у жінок статистично значуще зростає концентрація ДГТ в крові порівняно з жінками у постменопаузному періоді без хвороби. Водночас у хворих на ЦД 2-го типу, порівняно з пацієнтками з АГ, верифіковано більш виразне підвищення вмісту ДГТ в крові. Прогнозуючи можливість виникнення ЦД 2-го типу та коморбідної АГ, під час обстеження жінок у постменопаузному періоді слід брати до уваги рівень ДГТ в сироватці крові.

П. А. Лабінський та С. Л. Няньковський опублікували статтю, присвячену оцінці ефективності застосування квіткового пилку для харчової корекції функціональних розладів жовчовивідних шляхів у дітей. Дослідники стверджують, що комплексне лікування функціональних розладів жовчовивідних шляхів у дітей віком 14–17 років із включенням до харчового раціону квіткового пилку є ефективним, позитивно впливає на функціональний стан жовчного міхура та їх самопочуття. Це дає змогу рекомендувати включення квіткового пилку до схем лікування хворих дітей цього віку з порушенням моторики жовчовивідних шляхів.

У рубриці «Огляд літератури, опис клінічних випадків» група дослідників, очолювана С. Л. Няньковським, опублікувала огляд літератури, присвячений фармакогенетичному аспекту у виникненні важких форм та ускладнень пневмонії у дітей, а також опис клінічного випадку важкої пневмонії у дитини. Автори дійшли висновку, що дослідження генів, які беруть участь у розподілі, біотрансформації та виведенні токсичних продуктів розпаду лікарських засобів, є перспективним і важливим компонентом патогенезу та відповідної діагностики й лікування, пневмонії у дітей.

У рубриці «Педагогічні проблеми підготовки медиків у вищому закладі освіти» Л. В. Беш зі співавторами опублікували статтю, присвячену можливостям підвищення мотивації студентів до навчання, де констатують, що під час формування мотивації чільне місце посідають пошук і відбір пріоритетних мотивів, визначення оптимальної структури зовнішньої та внутрішньої мотиваційної сфери. Відзначено необхідність підвищувати мотивацію педагогічної діяльності викладача активацією внутрішньо орієнтованих мотивів, в основі яких лежить власна зацікавленість педагога предмети викладання, та зовнішньо орієнтованих мотивів, зосереджених на отриманні результату поза межами педагогічної діяльності (винагороди, уникнення санкцій тощо).

До друку приймаються праці українською, російською, англійською, німецькою мовами. Наклад часопису дасть змогу донести інформацію до всіх, хто її потребує.

Запрошуємо всіх, хто бажає, до участі в нашому проєкті. Будемо раді бачити Ваші праці на сторінках «Львівського клінічного вісника».

З найщирішими побажаннями успішної праці
головний редактор часопису
професор **Орест Абрагамович**

EDITOR-IN-CHIEF'S PAGE

Highly esteemed colleagues!

In the 17th edition of "Lviv Clinical Bulletin" we continue to implement our plan that provides assistance in giving opportunities for clinicians of different specialties to share information that will help to integrate their efforts in order to solve topical, often interdisciplinary problems of modern medicine.

In the category "Original research" is published the work of M. Stanislavchuk and A. Al Salim, devoted to clarifying the peculiarities of heart remodeling in patients with postinfarction atherosclerosis and type 2 diabetes, in particular based on gene polymorphism leptin receptors *LEPR Q223R*, which proved that gene polymorphism leptin receptor *LEPR Q223R* is the predictor of the desadaptive type of heart remodeling in patients with postinfarction atherosclerosis and type 2 diabetes.

V. Denesnyuk and N. Muzyka studied the content of vasodilation factors in blood serum at different stages of systolic-diastolic dysfunction of the left ventricular in patients with stable angina complicated by the heart failure. Stated that prevailed II (moderate) degree of left ventricular systolic dysfunction. Through the correlation analysis between the levels of eNOS in blood serum and left ventricular ejection fraction in the examined patients was revealed a direct correlational connection of the weak force, tendency to reduction of vasodilation factors (such as eNOS, nitrites and nitrates) for the growth of the severity of systolic-diastolic left ventricular dysfunction.

A group of researchers, headed by M. Abrahamovych, published the work devoted to the pathogenetic rationale and the effectiveness of modified complex treatment in patients with cirrhosis of hepatopulmonary syndrome of different degrees of severity. It was found that the rate of acid-base balance (partial pressure of carbon dioxide, bicarbonate, standard bicarbonate, bases excess in the blood and in the extracellular fluid) significantly ($p < 0.05$) decreased with the increasing severity of lung lesions, and the levels of cyclic guanosine monophosphate, endothelin-1, tumor necrotising proinflammatory factor α , the indices of the renin-aldosterone system (renin, aldosterone) directly correlated to the severity of the hepatopulmonary syndrome. This made it possible to prove the feasibility of such groups of drugs: buffers, β -blocker (carvedilol) antagonist receptors of angiotensin II (valsartan), angiotensin-converting enzyme inhibitor (enalapril), phosphodiesterase inhibitor (pentoxifyline), the competitive antagonist of aldosterone (spironolactone).

O. Vyhovska and colleagues analyzed the timeliness of chronic lymphocytic leukemia (CLL) diagnostics and management of elderly patients according to data of the Consultative Polyclinics of SI "Institute of Blood Pathology and Transfusion Medicine NAMS of Ukraine". It was found that the majority of people who have the disease were diagnosed in the early stages (0 in K. Rai), during the observation period (2-20 years) were compensated and did not require any treatment. Chlorambucil should be recognized as a drug of the first-line treatment. Short courses of its treatment provide partial remission for good compensation and satisfactory quality of life from 24 to 132 months. An aggressive treatment (scheme bendamustine + rituximab + cyclophosphamide or fluradabine) is effective for the complete remission, but it is more toxic and can be used if kidney function is preserved and without any concomitant diseases.

U. Abrahamovych with colleagues having made a comparative assessment of the bone tissue density based on the results of an ultrasound densitometry, X-ray osteodensitometry, and dual-energy X-ray absorptiometry (DXA) in patients with systemic lupus erythematosus, stated that the screening tool methods of mineral density of bone tissue - namely USD and XOD have high sensitivity compared to the "gold standard" diagnostics of osteoporosis, which allows to reasonably consider their expedient usage as an alternative to the radiation exposure.

A. Demydova and colleagues submitted for publication the results of rebamipide efficacy in the complex treatment of patients with peptic ulcer and duodenal ulcer, having provided that adding rebamipide to the three-component antihelicobacterial treatment did not affected eradication significantly, but provided more effective relief of pain, positive impact on epithelialization of erosions and ulcers of the stomach and duodenum, a lower incidence of duodenogastral reflux after treatment. However, were fixed the reduction of the esophagitis frequency and cardia insufficiency in patients only by 25.0 % and preservation of bulbitis features more than in 60.0 % of patients.

T. Butova examined the contents of dihydrotestosterone (DHT) in postmenopausal women regardless of the presence of diabetes mellitus (DM) type 2 diabetes, and comorbid hypertension (HT). Found that in women with hypertension presence statistically significantly increases the concentration of DHT in the blood compared with women with postmenopausal period without the disease. However, in patients with type 2 diabetes compared with women with hypertension, verified a clear increase of DHT content in the blood. Anticipating the possibility of diabetes type 2 and comorbid hypertension occurrence during the examination of postmenopausal women should be taken into account the level of DHT in the blood serum.

P. Labinskiy and S. Nyankovskyy published the article on the evaluation of the effectiveness of pollen for food correction of functional disorders of the biliary tract in children. The researchers state that comprehensive treatment of functional disorders of the biliary tract in children aged 14-17 with the inclusion of pollen to a diet is effective, positively influences the functional status of the gallbladder and their health. This enables to recommend the inclusion of pollen to the treatment regimen of patients of this age group with biliary tract dysmotility.

In the category "Literature Review, Clinical Cases Description" group of researchers, headed by S. Nyankovskyy published a review of literature on pharmacogenetic aspect in the occurrence of severe complications and pneumonia in children, and a description of a clinical case of severe pneumonia in a child. The authors concluded that the study of genes participating in the distribution, biotransformation and excretion of toxic products of disintegration of drugs is promising and an important component of pathogenesis and according to the diagnostics and treatment of pneumonia in children.

In the category "Pedagogical Problems of Preparation of Medical Students in Educational Institution" L. Besh and colleagues published the article on opportunities to motivate students to study, which concluded that during the formation of motivation the prominent place belong to the search and selection of priority reasons, determining of the optimal structure of external and internal motivational spheres. Noted the need to improve teacher's pedagogical motivation by activation of internally oriented motives, which are based on the personal interest of a teacher in the subject of teaching, and externally oriented motives are focused on getting the results beyond educational activities (remuneration, sanctions avoidance, etc.).

For printing are accepted works in Ukrainian, Russian, English, German, bulletin's circulation will help to bring information to all those in need.

We invite everyone to participate in our project. Looking forward to seeing your works on the pages of "Lviv Clinical Bulletin".

With best wishes for the successful work
editor-in-chief of the journal
professor **Orest Abrahamovych**